

своїх обов'язків; наявність збитків у замовника або ж у користувача підтвердженої аудитором фінансової звітності; причинно-наслідкового зв'язку між діями аудитора і завданими збитками [2, с. 15].

Для того, щоб підвищити якість аудиту і довіру до нього з боку користувачів фінансової звітності, розроблено пропозиції змін законодавства з метою підвищення відповідальності аудиторів:

1) змінити поняття «матеріальна відповідальність» на «цивільну відповідальність» чи «кримінальну відповідальність», оскільки їх тлумачення передбачено в Цивільному та Кримінальному кодексах України відповідно;

2) зафіксувати право користувачів аудиторського висновку, які понесли збитки через неякісний аудит, висувати судовий позов до аудитора і аудиторської фірми та отримати компенсацію завданих збитків.

Запропоновані вище шляхи удосконалення відповідальності аудиторів та аудиторських фірм за наданий недостовірний аудиторський висновок і неякісну аудиторську перевірку приведуть до зростання рівня довіри до аудиту з боку користувачів фінансової звітності та захисту їх інтересів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р., зі змінами і доповненнями.

2. Матеріали Першої Міжнародної науково-практичної конференції «Науковий потенціал світу 2004». Том 17. Облік і аудит. — Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. — 72 с.

Г. В. Пухальська, ст. викладач,
кафедра обліку і аудиту
Хмельницький національний університет

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Сучасний стан розвитку економіки України потребує залучення зовнішніх і внутрішніх інвестицій, кредитів, проведення емісії цінних паперів та приватизації майна. Інвестори, кредитори й акціонери потребують достовірної інформації про фінансовий стан

суб'єктів господарювання, яка формується в аудиторському висновку. У зв'язку з цим аудит займає вагоме місце в системі економічного контролю.

Незважаючи на це, запити клієнтів на аудит фінансової звітності підприємств знизилися. Існує цілий ряд як об'єктивних, так і суб'єктивних причин, які обумовили такий стан аудиту фінансової звітності підприємств в Україні.

Насамперед, це низька якість проведення аудиту. На відміну від зарубіжної практики, де функціонують спеціальні органи контролю діяльності аудиторів, в Україні такий механізм перевірки відсутній, а це приводить до формального підходу перевірки фінансової звітності підприємства. Крім того, необхідно зазначити, що аудитори зацікавлені в кількості проведених перевірок, занижуючи при цьому не тільки їх якість, але й вартість.

Не досить розвинений ринок цінних паперів приводить до зниження інтересу акціонерів до діяльності підприємства. Українські акціонери втиснулися чекати на обіцяні дивіденди за вкладом 90-х років та неможливості впливу на керівництво підприємством.

Досить негативним економіко-правовим фактором відносин між суб'єктами ринку на сьогодні залишається корумпованість у всіх сферах суспільного життя, що в деяких випадках приводить до залежного аудиту.

Аудитори України, здійснюючи свою діяльність, повинні враховувати теоретичний і практичний досвід зарубіжних країн. Однак, у переважній більшості, в ході проведення аудиту вони користуються вітчизняною методикою ревізійної роботи, де не передбачено застосування тестів, розрахунку аудиторського ризику, суттєвості помилок, пропусків та інших процедур аудиту.

Поряд з цим слід зазначити, що за останні роки в Україні попит на аудиторські послуги дещо зріс. На нашу думку, це обумовлено тим, що:

по-перше, сучасний бухгалтерський облік поділяється на підсистеми: фінансовий, управлінський та податковий. Остання підсистема обліку ретельно контролюється органами ДПС. Постійні зміни чинного законодавства приводять до того, що суб'єкти господарювання потребують аудиторських консультацій в питаннях дотримання податкового та валютного законодавства, а в деяких випадках, на замовлення клієнта, аудитори ведуть фінансовий та податковий облік;

по-друге, зусилля президента та уряду України націлені на вихід підприємств з тіні, які також потребують фахових консультацій.

Таким чином, щоб покращити тенденції розвитку аудиту в Україні необхідно запровадити ефективну систему контролю за якістю аудиторських послуг, сприяти підвищенню авторитету самої професії аудитор, використовуючи при цьому досвід зарубіжних країн.

Г. С. Раєвська, доц.,
кафедра обліку і аудиту ДАЖКГ, м. Київ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗВІТНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК В УКРАЇНІ

Кредитні спілки зайняли свою нішу на фінансових ринках у багатьох розвинутих країнах. Сьогодні в Україні кредитні спілки розвиваються швидкими темпами, бо до цього підштовхує ринок. Вони є інструментом, що допомагає розв'язувати соціальні та фінансові проблеми саме тим категоріям населення, котрі найбільше цього потребують. Тому рух кредитної кооперації є важливою складовою соціальної економіки, оскільки сприяє самоорганізації людей і становленню громадського суспільства.

Згідно п. 1 ст. 21 Закону України «Про кредитні спілки» «кредитна спілка подає Уповноваженому органу фінансову звітність та інші звітні дані в обсягах, формах та у строки, встановлені Уповноваженим органом, а також надає на запити Уповноваженому органу необхідні пояснення щодо звітних даних».

Таким чином, фінансова звітність кредитної спілки включає: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності. Форми фінансової звітності та порядок їх заповнення регламентуються П(С)БО 1—6 та наказом Мінфіна України «Про примітки до річної фінансової звітності».

Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 25 грудня 2003 р. № 177, зареєстрованого в Міністерстві Юстиції України 19 січня 2003 р. за № 69/8668, затверджено «Порядок складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України».

Згідно Порядку кредитні спілки подають до Держфінпослуг звітні дані за формами:

- Загальна інформація про кредитну спілку;
- Звітні дані про фінансову діяльність;